

### ارزیابی شرایط ارجاع مستقیم به سطح 3

#### 1- کدام یک از موارد زیر در فرد وجود دارد؟

- ☐ خواهان فرزند و سابقه هیستروکتومی
- ☐ خواهان فرزند و سابقه توبکتومی
- ☐ خواهان فرزند و سابقه وازکتومی همسر
- ☐ خواهان فرزند و سابقه ناباروری بیش از 4 سال
- ☐ خواهان فرزند و سن خانم بالای 39 سال
- ☐ هیچکدام

① اگر فرد دارای حداقل یکی از **5 مورد** سوال 1 باشد:

طبقه بندی: نیازمند ارجاع مستقیم به سطح سه درمان ناباروری

اقدام:

- ارائه آموزش های لازم در خصوص عوامل مستعد کننده ناباروری
- ارجاع به پزشک جهت نشان دار کردن و ارجاع به سطح سه
- پیگیری یک ماه بعد ثبت تاریخ پیگیری برای یکماه بعد

② اگر مراجعه کننده **هیچکدام** از موارد را نداشته باشد: از نظر شرایط ارزیابی مشکلات باروری/ ناباروری، ارزیابی می گردد.

### ارزیابی مشکلات باروری/ ناباروری

2- چه مدت از ازدواج فرد می گذرد: منظور از ازدواج، عقد دائم رسمی است.

☐ کمتر از 6 ماه      ☐ 6 تا 12 ماه      ☐ 12 ماه یا بیشتر

3- آیا در ازدواج فعلی سابقه بارداری داشته است؟ ☐ بلی      ☐ خیر

① در صورت پاسخ خیر، سوال 4 پرسیده شود.

② در صورت پاسخ بلی:

3-1 تعداد بارداری: ..... تعداد سقط: ..... تعداد فرزند زنده: .....

سن خانم در هنگام آخرین بارداری: ☐ سال

① در صورتی که سن خانم در هنگام آخرین بارداری، کمتر از 35 سال باشد سوال 3-2 پرسیده می شود

3-2 آیا خانم در بارداری قبلی، بیش از 12 ماه زمان برای باردار شدن را، تجربه کرده است؟ ☐ بلی

☐ خیر

② در صورتی که سن خانم در هنگام آخرین بارداری، 35 سال یا بیشتر باشد سوال 3-3 پرسیده می شود

3-3 آیا خانم در بارداری قبلی، بیش از 6 ماه زمان برای باردار شدن را، تجربه کرده است؟ ☐ بلی      ☐ خیر

#### 4- آیا در حال حاضر برای بارداری اقدام نموده است؟ ☐ بلی ☐ خیر

منظور از اقدام به بارداری، رابطه جنسی واژینال منظم (متوسط 2-3 بار در هفته)، بدون استفاده از روش های جلوگیری از بارداری می باشد.

#### 1-4 مدت زمان اقدام به بارداری

☐ کمتر از 6 ماه ☐ 6 تا 12 ماه ☐ 12 ماه یا بیشتر

#### 5- آیا سابقه استفاده از روش های کمک باروری (IVF، IUI، ICSI و...) برای بارداری دارد؟ ☐ بلی ☐ خیر

6- آیا سابقه سقط مکرر دارد؟ ☐ بلی ☐ خیر منظور از سقط مکرر، دو یا تعداد بیشتری سقط بارداری بالینی می باشد. به عبارت دقیق تر، پایان غیرارادی بارداری محرز بالینی قبل از هفته 22 می باشد.

#### 7- آیا سابقه سندرم تخمدان پلی کیستیک یا اندومتریوز دارد؟ ☐ بلی ☐ خیر

#### 8- آیا سابقه فامیلی نارسایی زودرس تخمدان (یائسگی قبل از 40 سالگی) دارد؟ ☐ بلی ☐ خیر

#### 9- آیا سابقه ازدواج قبلی در خانم یا آقا وجود دارد؟

☐ بلی-در خانم

☐ بلی-در آقا

☐ هیچکدام

① در صورت پاسخ **بلی در خانم**، سوال (1-4) پرسیده می شود

#### 1-4 آیا خانم در ازدواج های قبلی بارداری داشته است؟ ☐ بلی ☐ خیر

② در صورت پاسخ **بلی در آقا**، سوال (2-4) پرسیده می شود.

#### 2-4 آیا شوهر از همسر(ان) دیگر، فرزندی دارد؟ ☐ بلی ☐ خیر

★ بر اساس پاسخ سوالات بالا، چنانچه فرد دارای حداقل یکی از موارد زیر باشد:

طبقه بندی: واجد شرایط ارزیابی مشکلات باروری / ناباروری است.

1- سن خانم کمتر از 35 سال است و 12 ماه یا بیشتر از اقدام به بارداری زوجین گذشته است " ولی باردار نشده است

2- سن خانم 35 تا 37 سال است و 6 ماه یا بیشتر از اقدام به بارداری زوجین گذشته است " ولی باردار نشده است

3- سن خانم سن خانم 37 سال یا بیشتر است و خواهان فرزند یا تعداد فرزند زنده صفر است.

4- دارای سابقه سقط مکرر یا سابقه استفاده از روش های کمک باروری یا سابقه سندرم تخمدان پلی کیستیک یا اندومتریوز یا سابقه فامیلی نارسایی زودرس تخمدان است

5- سن خانم کمتر از 35 سال و مدت ازدواج 12 ماه یا بیشتر است و سابقه بارداری ندارد

6- سن خانم 35 سال یا بیشتر است و مدت ازدواج 6 ماه یا بیشتر و سابقه بارداری ندارد

اگر هیچکدام از موارد 1 تا 6 وجود نداشته باشد، فرد واجد شرایط ارزیابی مشکلات باروری / ناباروری نیست.

اقدام: آموزش سبک زندگی و تغذیه در باروری (با در نظر داشتن مبانی طب ایرانی) و پایان خدمت

5- فرد واجد شرایط ارزیابی مشکلات باروری / ناباروری میباشد. ☐ بلی ☐ خیر

- 6- قد: ..... سانتیمتر وزن: ..... کیلوگرم BMI .....  
دور کمر: ..... سانتیمتر دور باسن: ..... سانتیمتر نسبت دور کمر به دور باسن: .....

### وضعیت استفاده از روش های جلوگیری از بارداری:

7- آیا از روش های پیشگیری از بارداری استفاده می کند؟ ☐ بلی ☐ خیر

① در صورت پاسخ **خیر**، مدت زمان عدم استفاده از روش پیشگیری از بارداری پرسیده می شود.

② در صورت پاسخ **بلی** مدت زمان استفاده از روش پیشگیری از بارداری و نوع روش پرسیده می شود.:

7-1 مدت زمان عدم استفاده از روش پیشگیری از بارداری ..... ماه

7-2 مدت زمان استفاده از روش پیشگیری از بارداری: ..... ماه

7-3 نوع روش پیشگیری از بارداری مشخص شود:

- ☐ قرص های ترکیبی پیشگیری از بارداری
- ☐ آی یودی
- ☐ آمپول پروژسترونی (DMPA)
- ☐ آمپول ترکیبی (سیکلوفم)
- ☐ سایر (قرص لاینسترنول، کاندوم، کاپ، نورپلنت، انواع روش های منقطع و تقویمی و ..)
- ☐ نمی داند

### شناسایی عوامل مستعد کننده ناباروری:

8- مصرف مواد زیان آور

چنانچه خانم یا آقا یا هر دو مصرف فعلی مواد زیان آور دارند، مدت مصرف به ماه پرسیده می شود.

8-1 مصرف فعلی مکمل های بدنسازی

- |                                  |                                       |
|----------------------------------|---------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> خانم    | مدت مصرف <input type="checkbox"/> ماه |
| <input type="checkbox"/> آقا     | مدت مصرف <input type="checkbox"/> ماه |
| <input type="checkbox"/> هیچکدام |                                       |

8-2 مصرف فعلی سیگار

- |                                  |                                       |
|----------------------------------|---------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> خانم    | مدت مصرف <input type="checkbox"/> ماه |
| <input type="checkbox"/> آقا     | مدت مصرف <input type="checkbox"/> ماه |
| <input type="checkbox"/> هیچکدام |                                       |

8-3 مصرف فعلی انواع تنباکو (قلیان)

- |                               |                                       |
|-------------------------------|---------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> خانم | مدت مصرف <input type="checkbox"/> ماه |
| <input type="checkbox"/> آقا  | مدت مصرف <input type="checkbox"/> ماه |

☐ هیچکدام

## 8-4 مصرف فعلی نوشیدنی های الکلی

☐ خانم

☐ آقا

☐ هیچکدام

مدت مصرف ☐ ماه

مدت مصرف ☐ ماه

## 8-5 مصرف فعلی آمپول یا قرص تستوسترون (هورمونی)

☐ خانم

☐ آقا

☐ هیچکدام

مدت مصرف ☐ ماه

مدت مصرف ☐ ماه

## 8-6 مصرف فعلی مواد مخدر (کوکائین، ماری جوانا و ...)

☐ خانم

☐ آقا

☐ هیچکدام

مدت مصرف ☐ ماه

مدت مصرف ☐ ماه

## 9- کدامیک از زوجین در معرض مشاغل زیان آور باروری هستند؟(راهنما)

☐ خانم

☐ آقا

☐ هیچکدام

در این بخش بهورز/ مراقب سلامت ضمن پرسش از نوع شغل نسبت به تعیین وجود/ عدم وجود شرایط زیان آور شغلی اقدام می کند. با کلیک بر روی کلمه راهنما در سوال (9)، جدول گروه های شغلی زیان آور مشاهده می شود.

### راهنمای گروه های شغلی زیان آور

|                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| جوشکاری، کارکنان بخش رادیولوژی، کارگران کوره، کارگران نیروهای برق، کارگران قسمت های عملیاتی مترو، کارکنان نیروگاه ها و آزمایشگاه های هسته ای، کشاورزان، کارهایی که در محیط باز زیر تابش مستقیم آفتاب انجام می شود مانند بنا و کارگران ساختمانی، اپراتور کامپیوتر | a- قرارگرفتن در معرض اشعه یونیزان یا غیر یونیزان  |
| کارگران کوره، کارگران نانوایی، کارگران خشکشویی، رانندگان (شامل رانندگان تاکسی هم می شود)، کارمندان و شغل هایی که مستلزم نشستن طولانی حداقل 8 ساعت است                                                                                                            | b- قرارگرفتن در معرض حرارت طولانی                 |
| کارگران معادن، جوشکاری، گلوله سازی، چاپخانه، ریخته گری سرب، سنگ بری، کارگران صنایع شیشه سازی، موازیبک و کاشی سازی، کارگران نساجی در واحدهای حلاجی، پنبه زنی و ریسندگی کارگران ساختمانی، بنا، کارگران بلوک زنی، راه سازی و سفالگری مصالح فروشی                    | c- قرارگرفتن در معرض ذرات فلزات و ذرات گرد و غبار |
| صنایع رنگ سازی چسب و تینر، کشاورزان، مکانیکی، کارگران صنایع نفت و گاز و پتروشیمی، کارگران پمپ بنزین، نقاشان ساختمان و ماشین، کارگران آسفالت کار، تعویض روغنی، مکانیکی، کارگران نساجی، کارگران صحافی                                                              | d- قرار گرفتن در معرض حلال و آفت کش ها و گازها    |
| کارگران صنایع باتری سازی، کارکنان آزمایشگاه های شیمی، صنایع نفت و گاز کارگران رختشویخانه ها، کارگران مسئول نظافت ادارات و سازمان ها، مستخدمین منازل                                                                                                              | e- قرارگرفتن در معرض اسید و بازها                 |

در بخش "شناسایی عوامل مستعد کننده" هر کدام از موارد زیر وجود داشته باشد، فرد دارای عامل مستعد کننده ناباروری طبقه بندی می شود (حتی یک مورد)

- عدم سابقه بارداری پس از گذشت حداقل یکسال از ازدواج در زنان کمتر از 35 سال
- عدم سابقه بارداری پس از گذشت حداقل شش ماه از ازدواج در زنان 35 ساله یا بیشتر
- یا مصرف در حال حاضر حداقل یکی از مواد زیان آور در خانم یا آقا
- یا وجود حتی یکی از شغل های زیان آور در خانم یا آقا
- یا BMI کمتر از 19 یا بزرگتر مساوی 25

## شناسایی علل شایع ناباروری

### 10- اختلال خونریزی دارد؟ ☐ بلی ☐ خیر

در صورت پاسخ بلی به سوال "اختلال خونریزی دارد؟"، سوال 11 پرسیده می شود.

### 11- کدام یک از علائم سندرم تخمدان پلی کیستیک، در مراجعه کننده وجود دارد؟

- ☐ بی نظمی قاعدگی یا دوره قاعدگی نامنظم با فاصله بیش از 35 روز یا کمتر از 21 روز
- ☐ عدم قاعدگی بیش از شش ماه
- ☐ BMI= 25 یا بیشتر
- ☐ علائم هیپرآندروژنیسم (رشد موهای زائد، آکنه، طاسی مردانه)

### 12- دیسمنوره شدید و پیشرونده دارد؟ ☐ بلی ☐ خیر

(منظور از دیسمنوره پیشرونده، درد شکمی یا لگن در زمان یا حوالی قاعدگی است که در طول زمان افزایش پیدا می کند به گونه ای که منجر به کاهش فعالیت روزانه فرد شده یا برای کاهش درد نیاز به مراجعه به پزشک یا درمان دارویی بیشتری پیدا می کند).

در صورتی که فرد دیسمنوره شدید و پیشرونده دارد سوال 13 پرسیده می شود.

### 13- مراجعه کننده کدام یک از علامت های اندومتریوز را دارد؟

- ☐ لکه بینی یا خونریزی بین قاعدگی
- ☐ حجم زیاد خونریزی با دفع لخته
- ☐ دیسمنوره شدید و پیشرونده
- ☐ دفع ادرار، مدفوع دردناک یا همراه خون
- ☐ درد هنگام تماس جنسی یا دیس پارونیا

در صورتی که فرد حداقل دو علامت از علائم سندروم تخمدان پلی کیستیک یا اندومتریوز را داشته باشد :

طبقه بندی: نیازمند بررسی از نظر علل شایع ناباروری

## طبقه بندی و اقدام

چنانچه فرد دارای یکی از شرایط زیر باشد، طبقه بندی: مشکوک به ناباروری

1- سن خانم کمتر از 35 سال است و 12 ماه یا بیشتر از اقدام به بارداری زوجین گذشته است " ولی باردار نشده است

2- سن خانم 35 تا 37 سال است و 6 ماه یا بیشتر از اقدام به بارداری زوجین گذشته است " ولی باردار نشده است

3- سن خانم سن خانم 37 سال یا بیشتر است و خواهان فرزند یا تعداد فرزند زنده **صفر** است.

4- دارای سابقه سقط مکرر یا سابقه استفاده از روش های کمک باروری یا سابقه سندرم تخمدان پلی کیستیک یا اندومتریوز یا سابقه فامیلی نارسایی زودرس تخمدان است

#### A - مشکوک به ناباروری

☐ بلی ☐ خیر

در صورت پاسخ بلی:

اقدام:

- ارجاع به پزشک/ ماما مراقب و توصیه به مراجعه همراه با همسر
- پیگیری یک ماه بعد

#### B - دارای عامل مستعد کننده ناباروری

☐ بلی ☐ خیر

در صورت پاسخ بلی:

اقدام:

- آموزش در زمینه تاثیر عامل مستعد کننده بر باروری و راه های کاهش آن
- آموزش در مورد فوائد بارداری و فرزندآوری
- ارائه بسته آموزشی (در صورت نیاز)
- پیگیری شش ماه بعد

#### C - نیازمند بررسی از نظر علل شایع ناباروری

☐ بلی ☐ خیر

در صورت پاسخ بلی:

اقدام:

- آموزش در خصوص تاثیر سندرم تخمدان پلی کیستیک و اندومتریوز بر باروری و اصلاح سبک زندگی (با در نظر داشتن آموزه های طب ایرانی)
- ارائه بسته آموزشی (در صورت نیاز)
- ارجاع به پزشک/ ماما مراقب و توصیه به مراجعه زوج
- پیگیری سه ماه بعد

**نکته:** چنانچه فرد در بیش از یک گروه طبقه بندی شود برای تعیین تاریخ پیگیری، کمترین زمان انتخاب می شود.

چنانچه مراجعه کننده جزو هیچکدام از طبقه بندی های **A و B و C** قرار نگیرد:

طبقه بندی: فاقد مشکل

اقدام:

- آموزش سبک زندگی و تغذیه در باروری (با در نظر داشتن مبانی طب ایرانی)
- آموزش عوارض روش های جلوگیری از بارداری و سقط عمدی جنین، عواقب تاخیر در فرزندآوری و افزایش فاصله بین مولید
- پیگیری یکسال بعد